

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego we wrześniu 2018 r.

26.10.2018 r.
Nr 10/2018

- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2018 r. było o 3,2% wyższe niż w tym samym miesiącu ubiegłego roku, a w okresie styczeń-wrzesień br. odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia o 3,8%. Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 6,1%, takim samym jak przed miesiącem i o 1,0 p. proc. niższym w porównaniu z wrześniem 2017 r.
- Wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br., w ujęciu rocznym, wyniósł 7,0%. W okresie dziewięciu miesięcy br., w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r., wynagrodzenia wzrosły o 7,7%.
- Wśród artykułów żywnościowych we wrześniu wyższe niż przed rokiem były m.in. ceny owoców, większości nabiału i produktów nabiałowych, tłuszczów, pieczywa oraz mięs. Spadek cen dotyczył natomiast jabłek, cukru, margaryny, pomarańczy oraz oleju rzepakowego produkcji krajowej. W przypadku artykułów nieżywnościowych wzrosły m. in. ceny: paliw (oleju napędowego i benzyny), wywozu nieczystości w budynkach wielorodzinnych oraz przejazdu autobusem miejskim, centralnego ogrzewania oraz węgla kamiennego.
- Na rynku rolnym we wrześniu 2018 r. przeciętne ceny skupu zbóż, żywca drobiowego i wołowego oraz ziemniaków były wyższe niż przed rokiem. Niższe natomiast były ceny skupu żywca wieprzowego i mleka. Na targowiskach województwa łódzkiego, w ujęciu rocznym, zanotowano wzrost ceny zbóż oraz ziemniaków jadalnych, niższa była cena żywca wieprzowego.
- Wartość produkcji sprzedanej przemysłu we wrześniu 2018 r. była o 2,6% (w cenach stałych) niższa niż przed rokiem. W okresie styczeń-wrzesień br., w stosunku do analogicznego okresu 2017 r., odnotowano jej wzrost o 0,7%. Wartość produkcji sprzedanej budownictwa była (w cenach bieżących) o 5,8% wyższa niż przed rokiem, ale o 2,0% niższa w odniesieniu do sierpnia 2018 r. Produkcja budowlano-montażowa była niższa w ujęciu rocznym – o 2,6% (w cenach bieżących), natomiast wyższa w porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2017 r. o 19,5%.
- Do użytkowania oddano o 20,5% mieszkań więcej niż we wrześniu 2017 r., a od początku roku przekazano o 10,2% mieszkań więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.
- Wartość sprzedaży detalicznej we wrześniu 2018 r., w ujęciu rocznym, wzrosła (w cenach bieżących) o 5,4%, spadła natomiast w stosunku do notowanej w poprzednim miesiącu – o 4,7%. Wartość sprzedaży hurtowej w jednostkach handlowych była wyższa w stosunku do września ubiegłego roku o 7,8%, a w porównaniu z sierpniem br. odnotowano jej wzrost o 5,1%.

Spis treści

Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	16
Rynek wewnętrzny	18

Uwagi ogólne

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłu i budownictwa, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2015 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Polska klasyfikacja działalności 2007 (PKD 2007)

Skrót	Pełna nazwa
sekcje	
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy	
produkcja skór i wyrobów skórzanych	produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej
produkcja wyrobów farmaceutycznych	produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
gospodarka odpadami; odzysk surowców	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Objaśnienia znaków umownych

Znak	Objaśnienie
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (*)	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo łódzkie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Łodzi oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

Rynek pracy

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2018 r. wyniosło 353,5 tys. osób i było o 3,2% wyższe niż przed rokiem (we wrześniu 2017 r. ukształtowało się na poziomie o 4,3% wyższym niż w tym samym miesiącu 2016 r.).

W ujęciu rocznym wzrost zatrudnienia odnotowano m.in. w sekcjach: informacja i komunikacja (o 17,2%), zakwaterowanie i gastronomia (o 15,4%), administrowanie i działalność wspierająca (o 10,9%), transport i gospodarka magazynowa (o 5,2%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 3,2%), budownictwo (o 2,8%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 1,6%).

Wśród obserwowanych sekcji spadek zatrudnienia wystąpił jedynie w obsłudze rynku nieruchomości (o 4,4%).

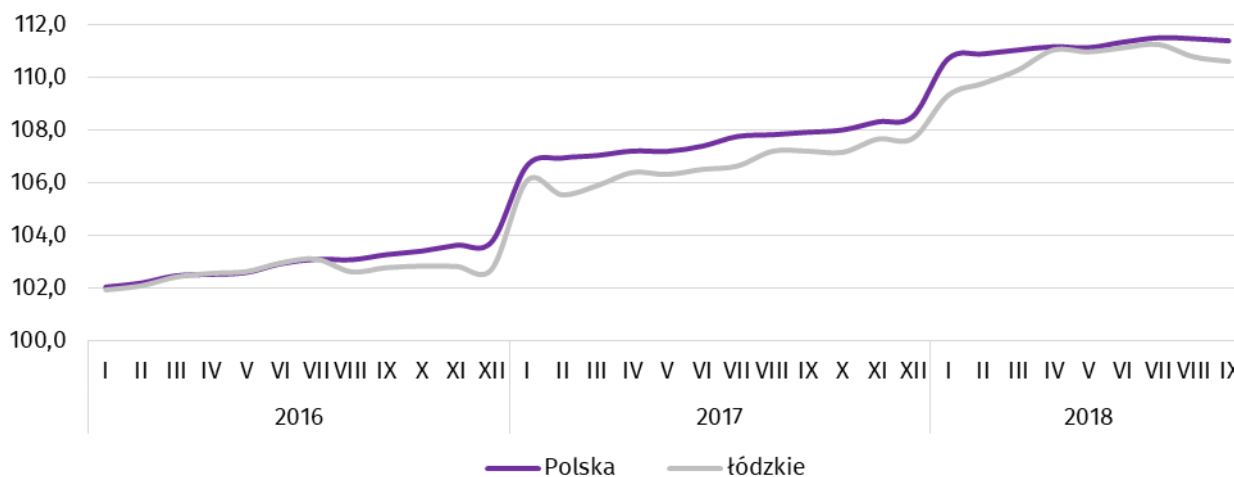
Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018		I-IX 2018	
	w tys.	IX 2017=100	w tys.	I-IX 2017=100
OGÓŁEM	353,5	103,2	353,7	103,8
w tym:				
Przemysł	176,9	101,3	178,1	102,4
w tym przetwórstwo przemysłowe	150,9	101,7	152,0	102,8
Budownictwo	18,0	102,8	17,9	102,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	66,7	103,2	66,9	104,4
Transport i gospodarka magazynowa	24,3	105,2	24,1	105,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5,4	115,4	5,2	108,4
Informacja i komunikacja	5,5	117,2	5,3	104,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6,4	95,6	6,5	96,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^Δ	9,5	101,6	9,5	102,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	33,9	110,9	33,4	111,1

^Δ Nie obejmuje działań: badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 353,7 tys. osób, tj. o 3,8% wyższym niż w analogicznym okresie 2017 r. (wobec wzrostu o 4,5% w tym samym okresie ubiegłego roku). Największy wzrost liczby zatrudnionych zanotowano m. in. w: administrowaniu i działalności wspierającej (o 11,1%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 8,4%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 5,0%), informacji i komunikacji (o 4,7%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 4,4%). Spadek zatrudnienia dotyczył obsługi rynku nieruchomości (o 3,1%).

Wykres 1. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015 = 100)

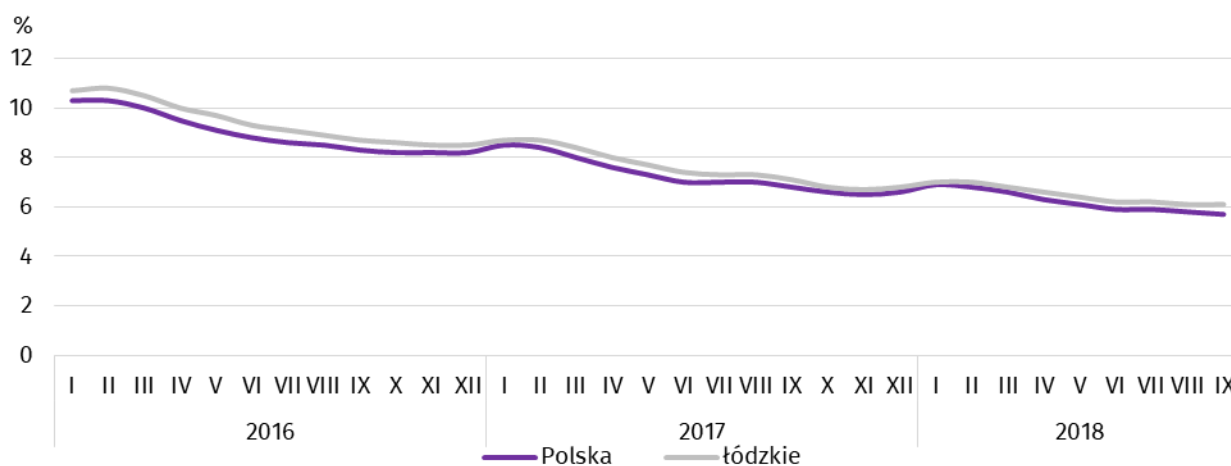

W końcu września 2018 r. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 65,6 tys. osób, tj. o 1,0% mniej niż w poprzednim miesiącu i o 14,3% mniej w porównaniu z wrześniem 2017 r. Kobiety stanowiły 54,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem odsetek ten wyniósł 52,7%).

Tablica 2. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2017	2018	
		VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	76,6	66,2	65,6
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	11,4	8,6	9,0
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	12,9	8,7	9,7
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	7,1	6,1	6,1

Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego
stan w końcu miesiąca

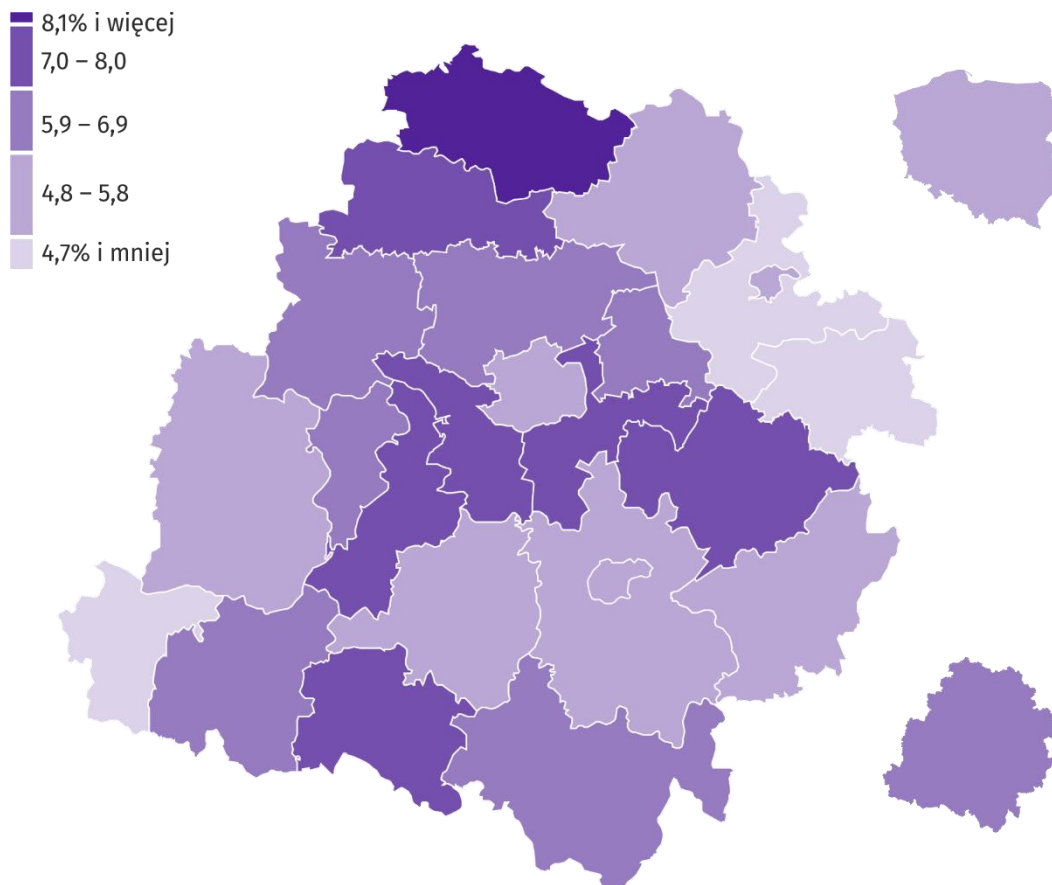

Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 6,1% i w porównaniu z wrześniem 2017 r. zmalała o 1,0 p. proc. Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia w końcu września 2018 r. należały: kutnowski (8,9%), łaski (7,9%), pączęcański (7,2%), łódzki wschodni (7,1%), tomaszowski, pabianicki i łęczycki (po 7,0%) oraz zduńskowolski (6,9%), a o najniższej: skierniewicki (3,5%), rawski (3,7%), wierzusowski (4,5%), łowicki (5,3%), sieradzki (5,4%), bełchatowski, opoczyński, piotrkowski, Piotrków Trybunalski i Skierniewice (po 5,5%).

W porównaniu z wrześniem 2017 r. we wszystkich powiatach odnotowano spadek stopy bezrobocia, najgłębszy w powiatach: radomszczańskim (o 1,8 p. proc.), brzezińskim (o 1,7 p. proc.), zgierskim i łaskim (po 1,6 p. proc.), Skierniewicach (o 1,4 p. proc.), a najniższy w powiatach: wierzusowskim i opoczyńskim (po 0,5 p. proc.), pączęcańskim, bełchatowskim i wieluńskim (po 0,6 p. proc.), sieradzkim poddębickim, tomaszowskim i rawskim (po 0,7 p. proc.) oraz skierniewickim i łowickim (po 0,8 p. proc.).

Stopę bezrobocia niższą niż w województwie łódzkim we wrześniu 2018 r. odnotowano w ośmiu województwach: wielkopolskim (3,2%), śląskim (4,4%), małopolskim (4,7%), pomorskim (4,8%), mazowieckim (4,9%), dolnośląskim (5,1%), lubuskim (5,7%) oraz opolskim (6,0%).

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2018 r.
stan w końcu września

We wrześniu 2018 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 9,0 tys. osób bezrobotnych, tj. o 5,6% więcej niż przed miesiącem, ale o 20,8% mniej niż przed rokiem. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 76,9% i w stosunku do sierpnia 2017 r. zmniejszył się o 4,9 p. proc. W ujęciu rocznym zmniejszył się także zarówno udział osób dotychczas niepracujących (o 1,9 p. proc.), jak i absolwentów (o 1,2 p. proc.)

Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) we wrześniu 2018 r. wyniosła 0,8%.

We wrześniu br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 9,7 tys. osób, tj. o 10,7% więcej niż przed miesiącem, ale o 24,9% mniej niż przed rokiem.

Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 5,5 tys. osób (o 24,0% mniej niż przed rokiem). Spośród bezrobotnych wykreślonych z ewidencji, w porównaniu z wrześniem 2017 r., największy wzrost odsetka dotyczył osób, które zostały wyrejestrowane z tytułu niepotwierdzenia gotowości do pracy (o 1,8 p. proc., do 11,9%). Największy spadek udziału dotyczył natomiast osób, które rozpoczęły staż (o 0,7 p. proc., do 6,7%).

W końcu września 2018 r. bez prawa do zasiłku pozostawało 56,5 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem, w porównaniu z analogicznym miesiącem 2017 r., zmniejszył się (o 0,7 p. proc.) i ukształtował na poziomie 86,1%.

Tablica 3. Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy
(stan w końcu miesiąca)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	
	IX	VIII	IX
	w % ogólnej liczby bezrobotnych		
Do 30 roku życia	22,5	21,9	22,3
w tym do 25 roku życia	11,0	9,9	10,5
Długotrwale bezrobotni ^a	56,5	54,2	54,1
Powyżej 50 roku życia	31,8	29,9	29,9
Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	17,3	19,2	19,0
Niepełnosprawni	8,4	8,2	8,3

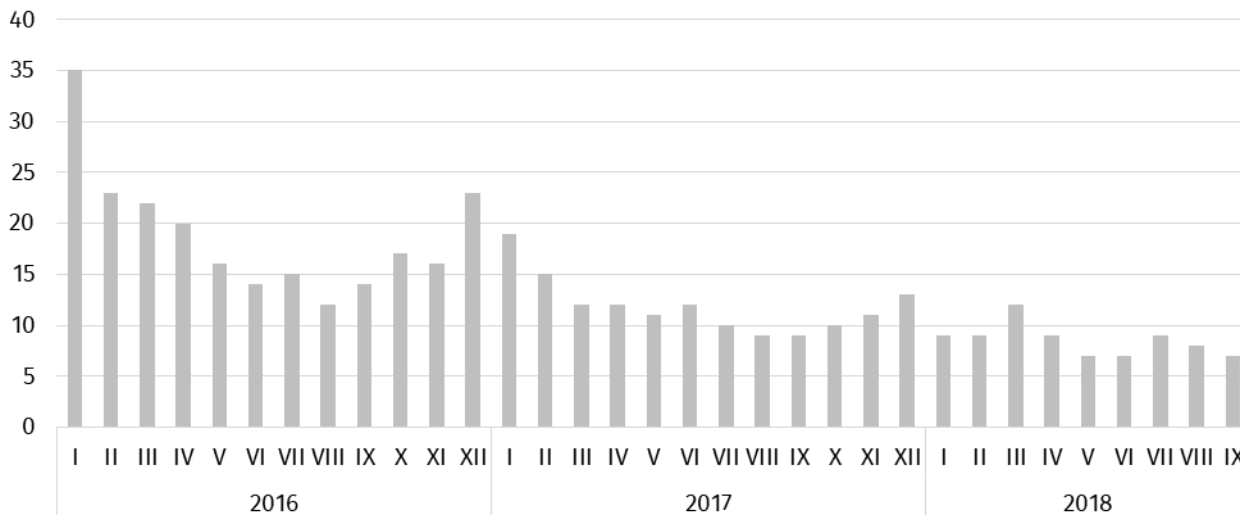
^a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy**, w końcu września 2018 r., stanowili 85,0% ogółu bezrobotnych, tj. o 1,2 p. proc. mniej niż przed rokiem. Udział osób długotrwale bezrobotnych, stanowiących najbardziej liczną grupę wśród zarejestrowanych ogółem, zmniejszył się o 2,4 p. proc. w skali roku i wyniósł 54,1%. W tym samym czasie spadł również (o 1,9 p. proc., do 29,9%) udział osób powyżej 50 roku życia, (o 0,2 p. proc., do 22,3%) osób do 30 roku życia (w tym do 25 roku życia o 0,5 p. proc., do 10,5%) oraz (o 0,1 p. proc., do 8,3%) udział osób niepełnosprawnych. Wzrost natomiast odsetek osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 1,7 p. proc., do 19,0%).

Liczba bezrobotnych w skali roku zmniejszyła się we wszystkich wydzielonych kategoriach, wśród osób powyżej 50 roku życia – o 19,6%, długotrwale bezrobotnych – o 18,0%, niepełnosprawnych – o 15,0%, do 30 roku życia – o 14,8% (w tym osób do 25 roku życia o 18,6%) oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej – o 14,4%.

W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 7 bezrobotnych (przed miesiącem 8, a przed rokiem - 9).

Wykres 3. Bezrobotni na 1 ofertę pracy
stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że we wrześniu 2018 r. 2 zakłady pracy zapowiedziały zwolnienie w najbliższym czasie 53 pracowników (rok wcześniej deklaracja taka dotyczyła 2 zakładów i 139 pracowników).

Wynagrodzenia

We wrześniu 2018 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 4364,33 zł i było o 7,0% wyższe niż przed rokiem (we wrześniu 2017 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2016 r., wynagrodzenie wzrosło o 7,3%).

Wzrost wynagrodzeń odnotowano we wszystkich obserwowanych sekcjach. Najwyższy, w porównaniu z wrześniem 2017 r., wystąpił w: zakwaterowaniu i gastronomii (o 21,2%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 12,8%), informacji i komunikacji (o 10,6%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 10,2%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 8,5%).

Tablica 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018		I-IX 2018	
	w zł	IX 2017=100	w zł	I-IX 2017=100
OGÓŁEM	4364,33	107,0	4328,68	107,7
w tym:				
Przemysł	4621,07	106,3	4556,12	107,6
w tym przetwórstwo przemysłowe	4186,48	107,6	4140,36	108,8
Budownictwo	4222,50	104,7	4168,39	109,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4140,46	106,9	4242,89	106,6
Transport i gospodarka magazynowa	4005,65	110,2	3831,14	108,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3192,70	121,2	2927,04	114,3
Informacja i komunikacja	6854,71	110,6	6982,74	112,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4299,01	105,5	4227,73	105,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^α	5463,86	108,5	5459,29	107,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3332,14	112,8	3277,94	113,2

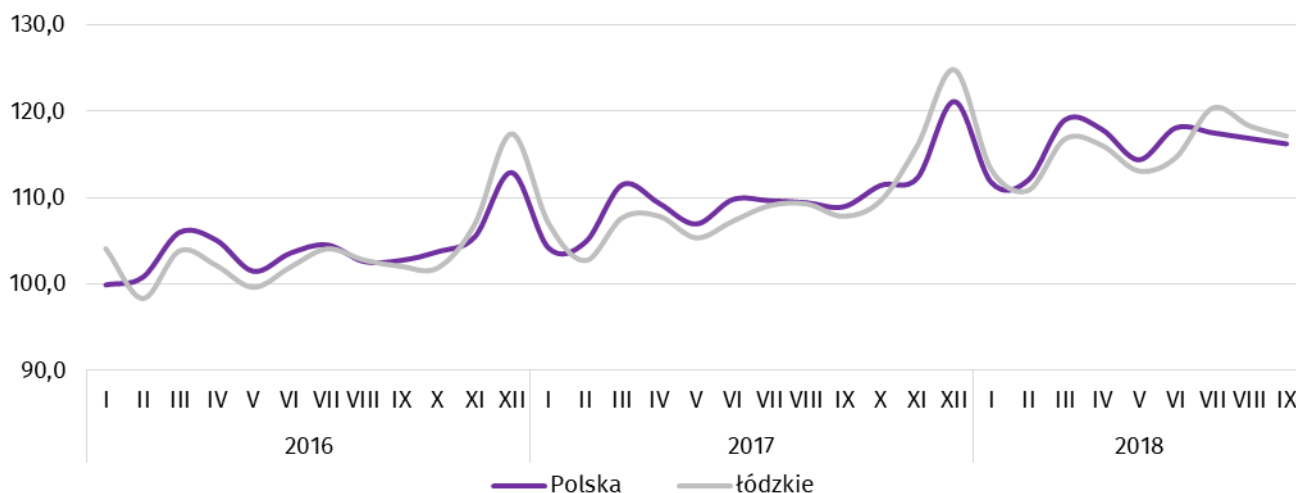
^α Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W okresie dziewięciu miesięcy br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4328,68 zł, tj. o 7,7% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu o 5,7% w analogicznym okresie ubiegłego roku).

Przeciętne wynagrodzenia wzrosły we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw. Najwyższy wzrost odnotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się: zakwaterowaniem i gastronomią (o 14,3%), administrowaniem i działalnością wspierającą (o 13,2%), informacją i komunikacją (o 12,0%), budownictwem (o 9,2%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,9%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 8,8%).

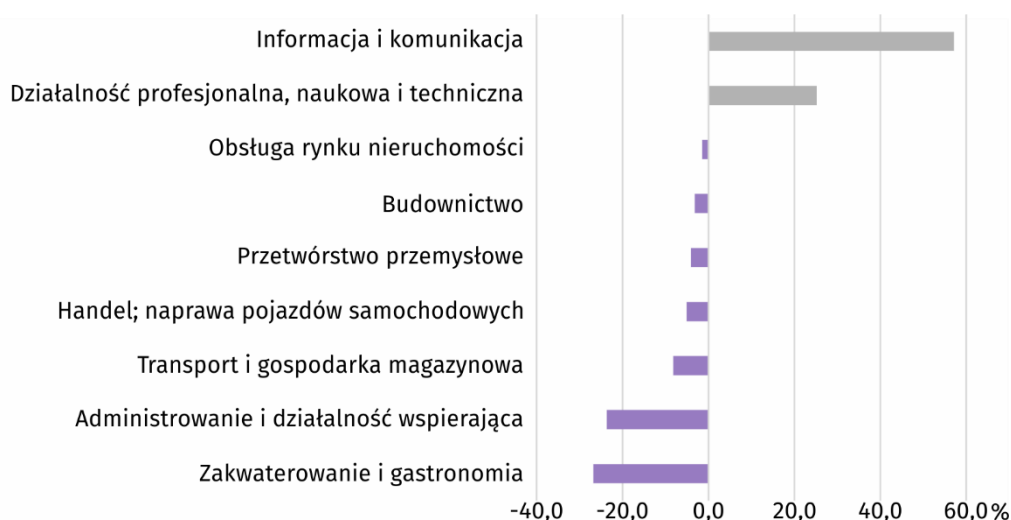
Wykres 4. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw

(przeciętna miesięczna 2015 = 100)

Wykres 5. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie we wrześniu 2018 r.

We wrześniu 2018 r. wynagrodzenia wyższe niż przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim otrzymali zatrudnieni w: informacji i komunikacji (o 57,1%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 25,2%) oraz przemyśle (o 5,9%). Znacząco niższe niż przeciętne wynagrodzenie brutto odnotowano m.in. w: zakwaterowaniu i gastronomii (o 26,8%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 23,7%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,2%).

Ceny

Ceny objętych badaniem artykułów żywnościowych we wrześniu 2018 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem ubiegłego roku, wykazywały różnicowane tendencje.

W grupie „owoce i warzywa” konsumenci płacili więcej za ziemniaki – o 40,9%, marchew – o 40,4%, cytryny – o 27,4% oraz cebulę – o 23,9%. Mniej niż przed rokiem płacono natomiast za jabłka – o 32,9% oraz pomarańcze – o 6,8%.

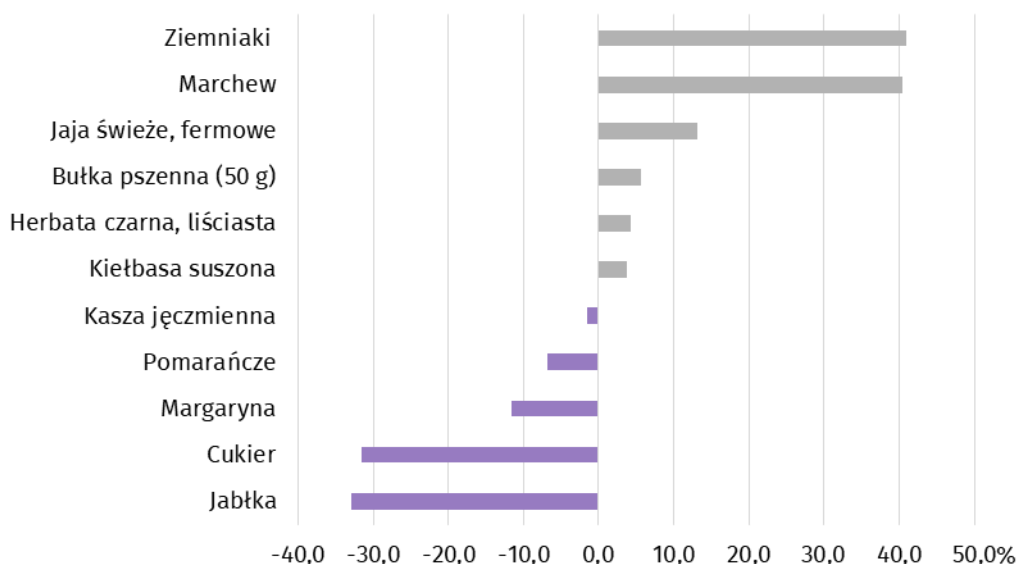
Wśród artykułów z grupy „mleko, sery i jaja” cena jaj kurzych świeżych wzrosła o 13,2%, mleka krowiego o zawartości tłuszczu 2,0-2,5% o 10,0%, śmietany o zawartości 18% tłuszczu o 5,3% oraz sera twarogowego półtłustego o 3,2%. Spadek cen odnotowano w przypadku sera dojrzewającego (o 1,8%) i mleka krowiego o zawartości tłuszczu 3,2-3,5% (o 1,1%).

W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” konsumenci płacili więcej za chleb pszenno-żytni (0,5 kg) – o 5,7%, bułkę pszenną (50 g) – o 5,6% oraz mąkę pszenną – o 3,1%. Mniej niż przed rokiem płacono natomiast za kaszę jęczmienną – o 1,5%.

Wyższe niż przed rokiem były ceny większości reprezentantów z grupy „mięso, wędliny”. Cena mięsa wołowego z kością (rostbef) była wyższa – o 5,5%, kiełbasy suszonej – o 3,7%, kurczęcia patroszonego – o 3,5%, kiełbasy wędzonej – o 2,2% oraz mięsa wołowego bez kości (z udźca) – o 1,4%. Niższe niż rok wcześniej były ceny szynki wieprzowej gotowanej – o 2,2%, filetów z morszczuka mrożonego – o 1,0% oraz mięsa wieprzowego bez kości (schab środkowy) – o 0,7%.

W grupie artykułów „oleje i pozostałe tłuszcze” wyższa była cena masła świeżego (o zawartości tłuszczu ok. 82,5%) o 0,2%. Zmalała natomiast cena margaryny – o 11,5% oraz oleju rzepakowego produkcji krajowej – o 2,3%.

Wykres 6. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych we wrześniu 2018 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

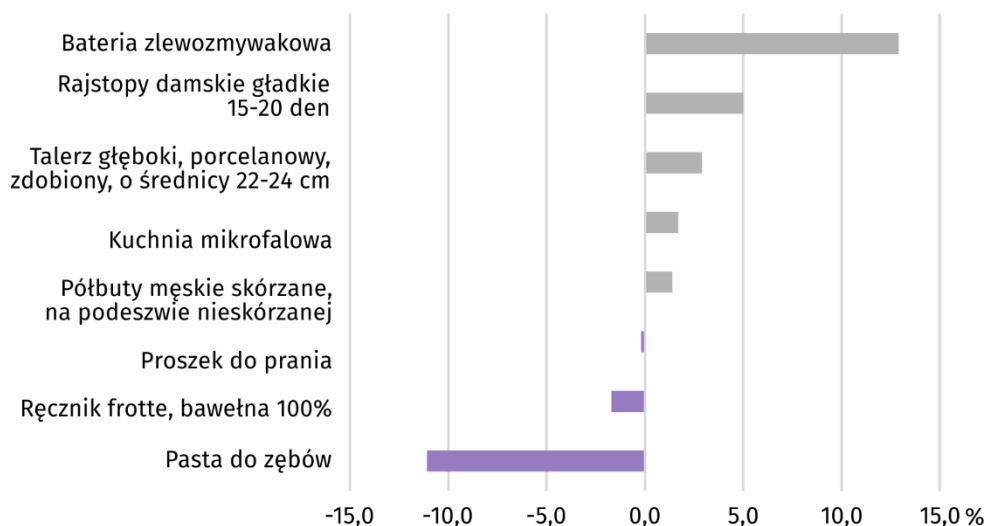

Z pozostałych towarów żywnościowych objętych badaniem konsumenci płacili więcej, w ujęciu rocznym, m.in. za: sok jabłkowy (karton; 1 l) – o 4,5%, herbatę czarną, liściastą (100 g) – o 4,3% oraz czekoladę mleczną – o 2,3%. Mniej natomiast płacono za cukier biały kryształ – o 31,6% oraz kawę czarną mieloną (250 g) – o 1,2%.

W grupie towarów i usług w zakresie transportu obserwowano wzrost cen paliw: oleju napędowego o 16,4% oraz benzyny silnikowej bezołowiowej, 95 oktanowej o 11,1%. Wzrósł również koszt przejazdu autobusem miejskim – o 6,4%.

Wśród artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych związanych z użytkowaniem mieszkania więcej, w ujęciu rocznym, płacono za wywóz nieczystości segregowanych i niesegregowanych w budynkach wielorodzinnych – od osoby (odpowiednio o 5,2% i o 3,5%), centralne ogrzewanie – o 4,0%, zaopatrzenie w zimną wodę z sieci wodociągowej (za 1 m³) – o 3,8%, węgiel kamienny – o 3,5%, oraz zaopatrzenie w ciepłą wodę z sieci wodociągowej (za 1 m³) – o 1,8%.

Wykres 7. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów nieżywnościowych we wrześniu 2018 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W ujęciu rocznym wzrosła cena towarów i usług związanych z kulturą, w tym gazety (dziennika lokalnego) – o 4,6%, zmalała natomiast cena biletu wstępu do kina – o 0,3%.

Wśród pozostałych produktów nieżywnościowych najwyższy wzrost cen, w porównaniu z wrześniem 2017 r., dotyczył baterii zlewozmywakowej (o 12,9%), rajstop gładkich damskich 15-20 den (o 5,0%), talerza głębokiego porcelanowego, zdobionego, o średnicy 22-24 cm (o 2,9%), kuchni mikrofalowej (o 1,7%) oraz półbutów męskich skórzanych na podeszwie nieskórzanej (o 1,4%). Spadek cen dotyczył m. in. pasty do zębów (o 11,1%), ręcznika frotte z tkaniny bawełnianej (o 1,7%), proszku do prania w pralkach automatycznych (o 0,2%) oraz półbutów damskich skórzanych na podeszwie nieskórzanej (o 0,1%).

W skali roku odnotowano wzrost cen usług objętych badaniem. Za naprawę obuwia męskiego (podzelowanie) za 1 parę trzeba było zapłacić o 7,1% więcej, za strzyżenie włosów męskich – o 6,8% więcej, za wizytę u lekarza specjalisty – o 6,5% więcej, a za oczyszczenie chemiczne garnituru męskiego, 2-częściowego – o 4,5% więcej.

Rolnictwo

Na rynku rolnym województwa łódzkiego we wrześniu br. przeciętne ceny skupu zbóż (pszenicy, żyta), żywca drobiowego i wołowego oraz ziemniaków były wyższe niż przed rokiem. Niższe niż przed rokiem były ceny skupu żywca wieprzowego i mleka krowiego. Podobnie kształtowały się ceny na targowiskach, gdzie ceny zbóż (żyta, pszenicy i jęczmienia), ziemniaków jadalnych były wyższe niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Niższa była tylko cena żywca wieprzowego. W porównaniu z sierpniem 2018 r. wzrosły ceny skupu pszenicy, żyta i mleka krowiego. Spadły natomiast ceny skupu ziemniaków oraz żywca rzeźnego (wołowego, wieprzowego i drobiowego). Na targowiskach województwa łódzkiego, w porównaniu z poprzednim miesiącem zanotowano wzrost ceny pszenicy, żyta i jęczmienia, a także żywca wieprzowego. Ceny ziemniaków jadalnych pozostały na tym samym poziomie.

We wrześniu br. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa łódzkiego wyniosła 15,5°C i była wyższa od średniej z lat 1971-2000 o 2,5°C, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 30,7°C, a minimalna -1,1°C. Odnotowano 12 dni z temperaturą maksymalną powyżej 25°C. Średnia suma opadów atmosferycznych wyniosła 42,2 mm i stanowiła 82% normy z wielolecia¹. Liczba dni z opadami wyniosła 8.

Tablica 5. Skup zbóż^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	VII 2017–IX 2018		IX 2018		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	IX 2017=100	VIII 2018=100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	337,6	99,6	12,5	80,8	64,3
w tym:					
pszenica	208,4	99,8	8,2	73,4	68,0
żyto	62,6	88,0	0,9	67,5	45,6

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

We wrześniu 2018 r. skup zbóż podstawowych był zdecydowanie niższy niż przed miesiącem – łącznie wyniósł 12,5 tys. ton, w tym ilość skupionej pszenicy zmniejszyła się o 32,0%, a żyta o 54,4%. W porównaniu z wrześniem ubiegłego roku rozmiary skupu zbóż podstawowych zmniejszyły się o 19,2%.

Tablica 6. Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	I-IX 2018		IX 2018		
	w tys. t	I-IX 2017=100	w tys. t	IX 2017=100	VIII 2018=100
Żywiec rzeźny ^b	316,6	90,9	25,4	84,4	101,0
w tym:					
bydło (bez cieląt)	55,1	99,5	2,7	115,4	116,6
trzoda chlewna	172,1	95,2	14,8	84,1	101,5
drób	88,9	79,7	7,9	77,7	95,8
Mleko ^c	629437	100,6	66441	102,6	96,6

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W tysiącach litrów.

We wrześniu br. w województwie łódzkim skupiono 25,4 tys. ton żywca rzeźnego, tj. o 15,6% mniej niż przed rokiem, ale o 1,0% więcej niż przed miesiącem. W skali roku wzrosła wielkość skupu żywca wołowego (wzrost o 15,4%). W porów-

¹ Przepiętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnią arytmetyczną przeciętnych miesięcznych wartości z trzech stacji hydrologiczno-meteorologicznych IMiGW w Łodzi, Sulejowie i Wieluniu.

naniu z poprzednim miesiącem wzrosła wielkość skupu żywca wieprzowego i wołowego, zmalała natomiast żywca drobiowego.

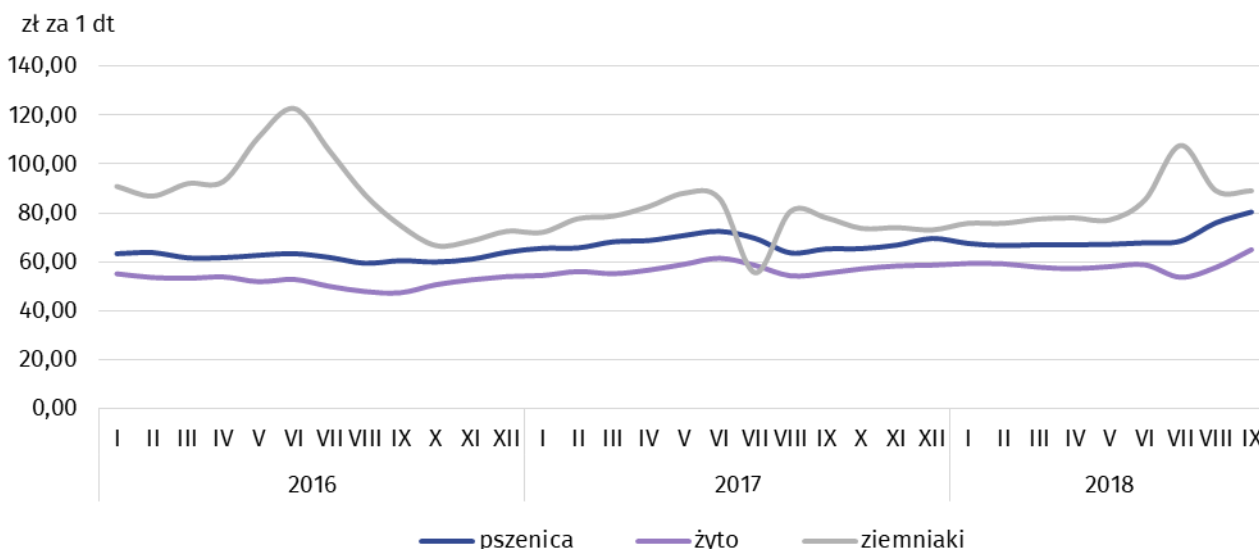
Tablica 7. Ceny w skupie i na targowiskach

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	IX 2018			I-IX 2018		IX 2018			I-IX 2018	
	zł	IX 2017= =100	VIII 2018= =100	zł	I-IX 2017= =100	zł	IX 2017= =100	VIII 2018= =100	zł	I-IX 2017= =100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt	77,62	122,8	109,2	66,44	105,2	.	x	x	.	x
pszenica	80,41	123,1	105,9	69,67	105,0	87,76	112,2	106,6	81,23	103,8
żyto	65,00	117,4	112,5	57,96	103,1	65,17	104,4	102,2	63,39	105,3
Ziemniaki ^b za 1 dt	36,96	125,1	85,8	43,37	98,5	89,04	114,1	100,0	83,91	108,0
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	6,44	101,1	96,0	6,70	105,6	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	4,64	91,1	97,0	4,54	90,2	4,60	85,2	103,4	4,26	87,4
drób	4,34	107,3	94,8	3,80	106,1	.	x	x	.	x
Zwierzęta gospodarskie za 1 szt.:										
krowa dojna	.	x	x	.	x	.	x	x	.	x
jałówka 1-rocza	.	x	x	.	x	.	x	x	.	x
prosię na chów	.	x	x	.	x	193,33	x	108,5	172,46	101,7
Mleko za 1 hl	120,21	90,6	103,9	119,03	96,3	.	x	x	.	x

^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – jadalne.

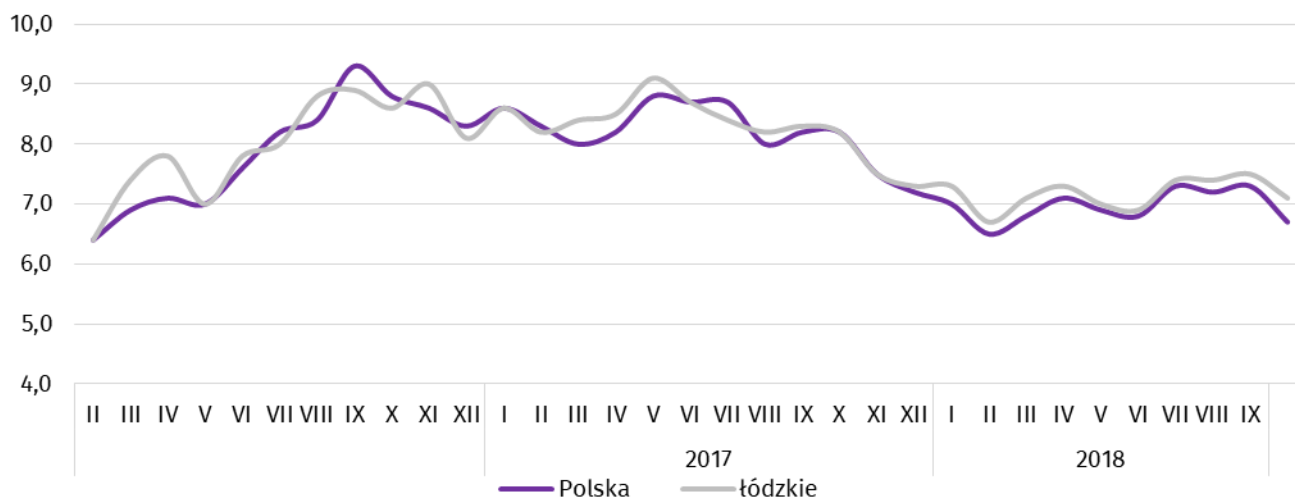
We wrześniu br. producenci województwa łódzkiego uzyskali wyższe niż przed miesiącem ceny skupu zarówno pszenicy (wzrost o 5,9%), jak i żyta, którego cena skupu 1 dt była wyższa o 12,5%. W obrocie targowiskowym odnotowano wzrost ceny pszenicy o 6,6% oraz żyta o 2,2%. W skali roku średnia cena pszenicy w skupie była wyższa o 23,1%, a na targowiskach o 12,2%. Natomiast średnia cena żyta w skupie wzrosła o 17,4%, a w obrocie targowiskowym o 4,4%.

Wykres 8. Przeciętne ceny skupu zbóż i targowiskowe ceny ziemniaków

We wrześniu br. na targowiskach województwa łódzkiego za 1 dt ziemniaków jadalnych płacono średnio 89,04 zł, co oznacza wzrost ceny w skali roku o 14,1%, a w skali miesiąca utrzymanie tego samego poziomu.

Wykres 9. Relacja przeciętnych cen skupu żywca wieprzowego do przeciętnych cen żyta na targowiskach

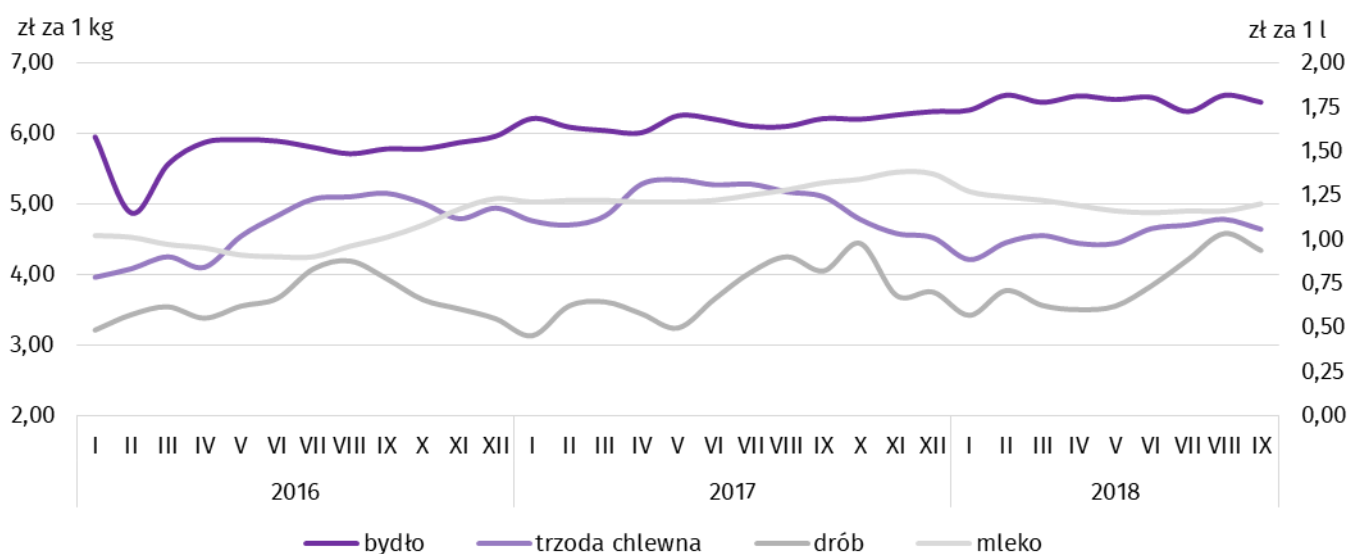
We wrześniu 2018 r. w skali miesiąca odnotowano wzrost cen żywca wieprzowego na targowiskach natomiast spadek w skupie. W skupie za 1 kg płacono 4,64 zł (spadek o 3,0%), a na targowiskach 4,60 zł (wzrost o 3,4%). W ujęciu rocznym przeciętne ceny żywca wieprzowego były niższe w skupie o 8,9%, a w obrocie targowiskowym o 14,8%.

W wyniku wzrostu cen targowiskowych żyta spadła rentowność produkcji żywca wieprzowego w porównaniu z miesiącem poprzednim. Cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 7,1 kg żyta na targowiskach, wobec 7,5 kg przed miesiącem (przed rokiem wskaźnik ten wynosił 8,2). Średnia cena notowana na targowiskach za prosię do dalszego chowu osiągnęła poziom 193,33 zł za 1 szt. i była wyższa w stosunku do poziomu sprzed miesiąca o 8,5%.

We wrześniu 2018 r. wielkość skupu żywca drobiowego zmniejszyła się zarówno w ujęciu miesięcznym (o 4,2%), jak i w ujęciu rocznym (o 22,3%). Średnia cena skupu drobiu w porównaniu z miesiącem poprzednim spadła o 5,2 % i wyniosła 4,34 zł za 1 kg, a w porównaniu z wrześniem 2017 r. była wyższa o 7,3%.

Średnia cena skupu mleka we wrześniu br. kształtowała się na poziomie 120,21 zł/hl i była wyższa do ceny notowanej w sierpniu 2018 r. o 3,9%, ale niższa w porównaniu z wrześniem ubiegłego roku o 9,4%.

Wykres 10. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka

We wrześniu br. skup żywca wołowego był wyższy w porównaniu z miesiącem poprzednim o 16,6%, a z analogicznym okresem roku ubiegłego o 15,4%. Przeciętna cena skupu 1 kg żywca wołowego we wrześniu 2018 r. wyniosła 6,44 zł, tj. o 4,0% mniej niż przed miesiącem i o 1,1% więcej w porównaniu z wrześniem 2017 r.

Przemysł i budownictwo

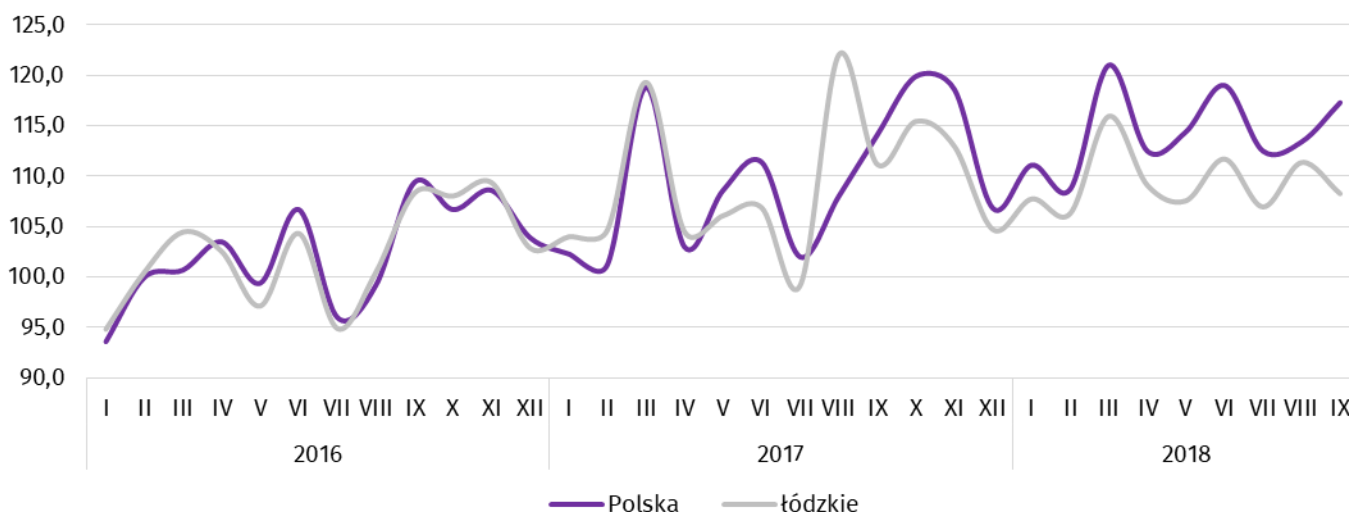
Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu 2018 r. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 6852,9 mln zł i była (w cenach stałych) o 2,6 % niższa niż we wrześniu 2017 r., a w stosunku do sierpnia 2018 r. odnotowano jej spadek o 2,8%.

Produkcja sprzedana przetwórstwa przemysłowego, stanowiąca 84,9% produkcji przemysłowej, w porównaniu z wrześniem 2017 r. zwiększyła się o 0,3%, a w stosunku do sierpnia 2018 r. nie uległa zmianie.

We wrześniu 2018 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku, największy spadek wartości produkcji sprzedanej odnotowano m.in. w produkcji: komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 40,7%), skór i wyrobów skórzanych (o 38,9%), wyrobów farmaceutycznych (o 36,4%), odzieży (o 17,6%), mebli (o 11,2%) oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 9,8%).

Największy wzrost wystąpił m.in. w produkcji: pozostałego sprzętu transportowego (o 65,5%), metali (o 17,7%), urządzeń elektrycznych (o 17,0%), napojów (o 12,1%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 10,1%) oraz papieru i wyrobów z papieru (o 8,7%).

Wykres 11. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(przeciętna miesięczna 2015 = 100; ceny stałe)

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w sierpniu 2018 r. wyniosła (w cenach bieżących) 38,7 tys. zł i była (w cenach stałych) o 3,9% niższa niż przed rokiem, przy wyższym o 1,3% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto o 6,3%.

Tablica 8. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018	I-IX 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
OGÓŁEM	97,4	100,7	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	98,4	103,6	83,3
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	96,9	101,1	22,0
wyrobów tekstylnych	99,3	108,7	3,5
odzieży	82,4	85,9	2,5
papieru i wyrobów z papieru	108,7	119,8	3,4
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	102,8	105,3	8,6
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	96,5	102,1	6,0
wyrobów z metali	105,1	111,2	5,2
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	110,1	116,2	3,3

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła 61491,4 mln zł i była (w cenach stałych) o 0,7% wyższa niż w analogicznym okresie 2017 r., przy czym w przetwórstwie przemysłowym produkcja wzrosła o 3,6%. Największy wzrost wartości produkcji sprzedanej odnotowano w produkcji: papieru i wyrobów z papieru (o 19,8%), metali (o 18,2%), pozostałego sprzętu transportowego (o 18,1%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 16,2%), maszyn i urządzeń (o 15,1%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 14,3%), napojów (o 13,1%), metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń (o 11,2 %) oraz urządzeń elektrycznych (o 10,7%). Najgłębszy spadek natomiast wystąpił w produkcji: skór i wyrobów skórzanych (o 38,8%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 28,6%), wyrobów farmaceutycznych (o 14,2%), odzieży (o 14,1%), oraz poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 7,1%).

Wydajność pracy w okresie dziewięciu miesięcy br. wyniosła (w cenach bieżących) 345,2 tys. zł i była (w cenach stałych) o 1,7% niższa niż rok wcześniej, przy przeciętnym zatrudnieniu wyższym o 2,4% i wzroście przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto o 7,6%.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu 2018 r. osiągnęła wartość 791,3 mln zł i była o 5,8% wyższa w stosunku do września 2017 r. ale o 2,0% niższa w porównaniu z poprzednim miesiącem.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, we wrześniu 2018 r. ukształtowała się na poziomie 43,9 tys. zł, tj. o 2,9% wyższym niż przed rokiem, przy przeciętnym zatrudnieniu wyższym o 2,8% i wzroście przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto o 4,7%.

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja sprzedana budownictwa wyniosła 6099,3 mln zł i była o 12,8% wyższa niż przed rokiem. Wydajność pracy w tym okresie ukształtowała się na poziomie 340,2 tys. zł, tj. o 9,8% wyższym niż przed rokiem, przy wyższym o 2,8% poziomie zatrudnienia i przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto wyższym o 9,2%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) we wrześniu 2018 r. ukształtowała się na poziomie 338,7 mln zł i stanowiła 42,8% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa (przed rokiem 46,5%). W odniesieniu do września 2017 r. produkcja budowlano-montażowa była niższa o 2,6%, a w porównaniu z poprzednim miesiącem odnotowano jej spadek o 13,5%.

W stosunku do września 2017 r. spadek produkcji budowlano-montażowej odnotowano wśród jednostek specjalizujących się we wznoszeniu budynków (o 21,9%) i przedsiębiorstw zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 0,7%). Wzrost natomiast dotyczył podmiotów wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (o 24,1%).

Tablica 9. Dynamika i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018	I-IX 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
OGÓŁEM	97,4	119,5	100,0
Budowa budynków	78,1	101,7	35,6
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	99,3	121,0	28,9
Roboty budowlane specjalistyczne	124,1	142,9	35,5

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 2849,2 mln zł, tj. o 19,5% wyższym niż przed rokiem. Wzrost produkcji budowlano-montażowej odnotowano we wszystkich działach budownictwa, wśród podmiotów wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne – o 42,9%, przedsiębiorstw, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 21,0% oraz specjalizujących się w budowie budynków – o 1,7%.

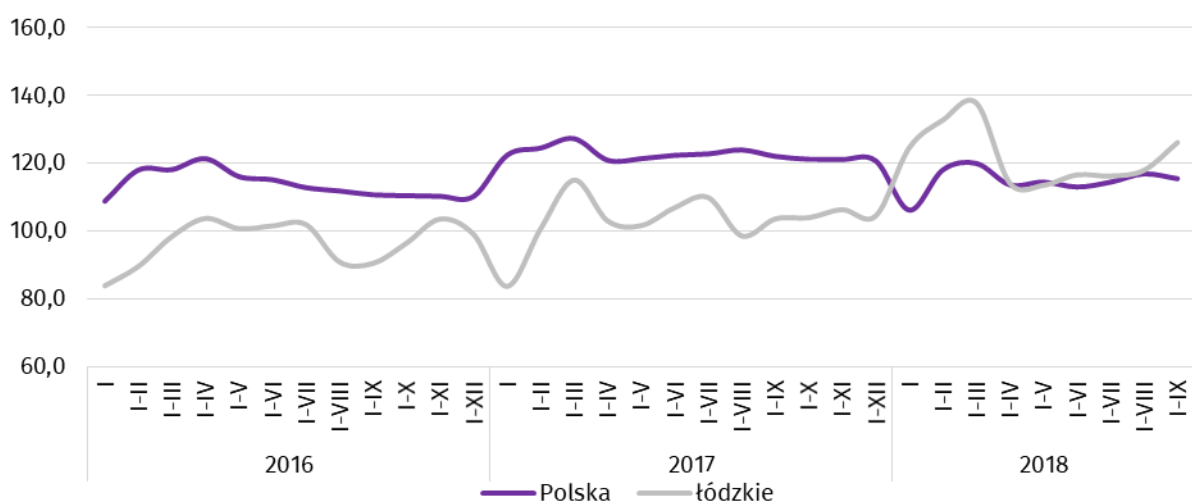
Budownictwo mieszkaniowe

We wrześniu 2018 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2017 r., o 56,0% wzrosła liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto i liczba mieszkań oddanych do użytkowania – o 20,5%. Zmalała natomiast – o 2,1% liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym.

Według wstępnych danych² we wrześniu 2018 r. **przekazano do użytkowania** 948 mieszkań, tj. o 161 więcej niż przed rokiem. W porównaniu z wrześniem 2017 r. wzrost liczby zrealizowanych inwestycji odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem - 630 oddanych mieszkań wobec 509 rok wcześniej (o 23,8% więcej) oraz w budownictwie indywidualnym³ – 318 oddanych mieszkań wobec 274 rok wcześniej (o 16,1% więcej). W analizowanym miesiącu wśród ogółu mieszkań oddanych do użytkowania 66,5% stanowiły lokale przeznaczone na sprzedaż lub wynajem (przed rokiem 64,7%. Udział mieszkań inwestorów indywidualnych ukształtował się na poziomie 33,5% (rok wcześniej 34,8%).

Zakończone inwestycje mieszkaniowe w województwie łódzkim we wrześniu 2018 r. stanowiły 6,4% ogółu tego typu inwestycji w kraju.

Wykres 12. Dynamika mieszkań oddanych do użytkowania
(analogiczny okres 2015 = 100)

W okresie styczeń-wrzesień 2018 r. oddano do użytkowania 5599 mieszkań, tj. o 10,2% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wzrost liczby zrealizowanych inwestycji odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub

² Dane meldunkowe mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

³ Od stycznia 2018 r. dane dotyczące efektów budownictwa indywidualnego dotyczą wyłącznie mieszkań realizowanych na własne potrzeby inwestora. Mieszkania budowane przez osoby fizyczne z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (tj. w celu osiągnięcia zysku) są ujmowane w formie budownictwa „Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”.

wynajem (o 30,7%). Spadek natomiast wystąpił w budownictwie społecznym czynszowym (o 23,0%), w budownictwie spółdzielczym (o 2,4%) oraz w budownictwie indywidualnym (o 0,3%).

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w: Łodzi (1821), powiecie zgierskim (429), pabianickim (364), radomszczańskim (314), piotrkowskim (224) oraz kutnowskim (212), natomiast najmniej w powiecie łęczyckim (42), Piotrkowie Trybunalskim (74), powiecie rawskim (76) oraz poddębickim (83).

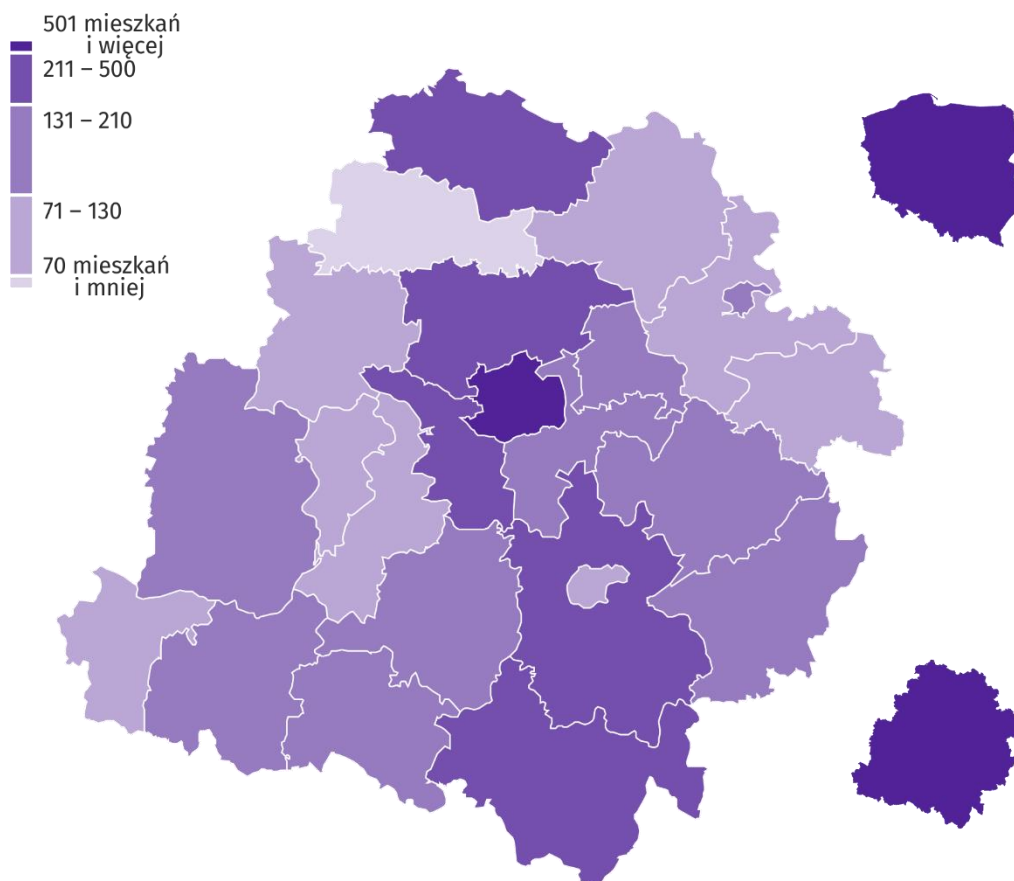
Tablica 10. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień 2018 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2017=100	
OGÓŁEM	5599	100,0	110,2	108,4
Indywidualne	3142	56,1	99,7	143,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2328	41,6	130,7	64,3
Spółdzielcze	82	1,5	97,6	52,8
Spółeczne czynszowe	47	0,8	77,0	46,8

Przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień 2018 r. wyniosła 108,4 m² i była o 5,9 m² mniejsza niż przed rokiem. Największe przeciętne mieszkania wybudowali inwestorzy indywidualni (143,5 m² wobec 144,5 m² w roku poprzednim).

Mieszkania o największej powierzchni użytkowej powstały w powiatach: łódzkim wschodnim (162,5 m²), rawskim (146,9 m²), tomaszowskim (143,7 m²), bełchatowskim (142,7 m²) oraz skierniewickim (141,8 m²). Najmniejsze przeciętne mieszkania wybudowano w: Łodzi (76,1 m²), Skierniewicach (81,7 m²), powiecie brzezińskim (86,0 m²), kutnowskim (88,4 m²) oraz Piotrkowie Trybunalskim (107,2 m²).

Mapa 2. Mieszkania oddane do użytkowania według powiatów w okresie styczeń-wrzesień 2018 r.
(dane wstępne)

Tablica 11. Liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń-wrzesień 2018 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2017=100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2017=100
OGÓŁEM	10032	100,0	116,0	7342	100,0	103,8
Indywidualne	4503	44,9	x	4159	56,6	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	5300	52,8	x	3094	42,1	x
Spółdzielcze	42	0,4	x	58	0,8	89,2
Komunalne	148	1,5	101,4	-	-	-
Spółeczne czynszowe	39	0,4	x	31	0,4	206,7

We wrześniu w województwie łódzkim **wydano pozwolenia na budowę⁴ lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** na 985 mieszkań, tj. o 49,4 % mniej niż przed miesiącem i mniej o 2,1% w porównaniu z analogicznym miesiącem 2017 r.

W okresie dziewięciu miesięcy 2018 r. wydano pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 10032 mieszkań (wobec 8648 rok wcześniej), wśród których 52,8% to inwestycje na sprzedaż lub wynajem, a 44,9% należało do budownictwa indywidualnego.

We wrześniu br. **rozpoczęto** 769 inwestycji mieszkaniowych (o 56,0% więcej niż w analogicznym okresie 2017 r.). Przeważały mieszkania rozpoczęte przez inwestorów indywidualnych – 61,8% wszystkich rozpoczętych inwestycji realizowanych na terenie województwa.

W okresie styczeń-wrzesień rozpoczęto 7342 inwestycje mieszkaniowe (o 3,8% więcej niż przed rokiem). Głównie były to mieszkania indywidualne – 56,6% wszystkich inwestycji realizowanych na terenie województwa. Mieszkania rozpoczęte przeznaczone na sprzedaż lub wynajem stanowiły 42,1% ogółu mieszkań.

Rynek wewnętrzny

We wrześniu 2018 r. w ujęciu rocznym, odnotowano wzrost o 5,4% (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** (wobec wzrostu przed rokiem o 6,7%).

W porównaniu z wrześniem 2017 r. największy wzrost sprzedaży detalicznej (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) odnotowano w grupach: „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 24,0%), „meble, rtv, agd” (o 15,5%) oraz „pozostała sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 11,0%). Spadek sprzedaży dotyczył grupowań: „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 14,4%), „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 10,5%) oraz „pozostałe” (o 7,7%).

W stosunku do sierpnia 2018 r. sprzedaż detaliczna była niższa o 4,7%. Największy spadek sprzedaży odnotowały podmioty zaklasyfikowane do grupy: „włókno, odzież obuwie” (o 7,0%), „sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych” (o 4,7%), „pozostała sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 3,2%) oraz „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 2,6%).

W okresie styczeń-wrzesień 2018 r. sprzedaż detaliczna była o 8,1% wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim. Największy wzrost zanotowały jednostki z grup: „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 26,6%), „meble, rtv, agd” (o 17,7%), „pozostała sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 7,6%) oraz „sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych” (o 6,5%). Spadek dotyczył przedsiębiorstw zaliczonych do grupy: „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 5,3%) oraz „pozostałe” (o 5,2%)

⁴ W związku ze zmianami metodologicznymi dotyczącymi form budownictwa „Indywidualne” i „Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”, dla liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, a także mieszkań, których budowę rozpoczęto, w 2018 r. nie są prezentowane dynamiki w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku.

Tablica 12. Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018	I-IX 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
OGÓŁEM^a	105,4	108,1	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	95,3	104,1	7,2
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	124,0	126,6	9,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	85,6	94,7	6,7
Sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	103,9	106,5	7,4
Pozostała sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach	111,0	107,6	0,8
Włókno, odzież, obuwie	107,4	102,8	3,7
Meble, rtv, agd	115,5	117,7	1,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	89,5	103,3	2,8
Pozostałe ^b	92,3	94,8	7,1

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem. ^b Nie obejmuje sprzedaży detalicznej prowadzonej przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych we wrześniu 2018 r. była o 7,8% wyższa niż przed rokiem, w odniesieniu do poprzedniego miesiąca odnotowano jej wzrost o 5,1%. W okresie styczeń-wrzesień 2018 r. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 10,5% w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2017 r. B – 2018 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność (stan w końcu okresu)	A	.	.	.	.	.	2479962	.	.	.	.	.	2476315
	B	.	.	.	.	.	2470610	.	.	.	.	.	.
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	339,0	337,3	338,4	340,0	339,8	340,4	340,8	342,6	342,6	342,5	344,1	344,2
	B	349,4	350,8	352,5	354,9	354,7	355,2	355,5	354,0	353,5			
poprzedni miesiąc=100	A	103,3	99,5	100,3	100,5	99,9	100,2	100,1	100,5	100,0	100,0	100,5	100,0
	B	101,5	100,4	100,5	100,7	99,9	100,1	100,1	99,6	99,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	104,1	103,4	103,4	103,7	103,6	103,4	103,4	104,5	104,3	104,2	104,7	104,8
	B	103,1	104,0	104,1	104,4	104,4	104,3	104,3	103,3	103,2			
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	A	94,6	93,9	90,6	86,1	82,9	79,3	78,3	78,0	76,6	72,2	71,9	72,7
	B	76,2	75,7	73,8	70,8	68,7	67,1	66,4	66,2	65,6			
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	A	8,7	8,7	8,4	8,0	7,7	7,4	7,3	7,3	7,1	6,8	6,7	6,7*
	B	7,0	6,9*	6,8	6,5*	6,3*	6,2	6,1*	6,1	6,1			
Oferty pracy (w ciągu miesiąca)	A	7308	9434	12222	10878	11230	10464	9726	11211	12199	11554	9572	8755
	B	11642	9275	11314	11708	12839	12974	11309	11236	10832			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	19	15	12	12	11	12	10	9	9	10	11	13
	B	9	9	12	9	7	7	9	8	7			
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	3988,25	3827,34	4011,91	4018,80	3925,19	3997,59	4064,71	4071,75	4079,46	4085,45	4325,24	4650,77
	B	4219,29	4129,89	4352,11	4324,00	4213,76	4271,71	4485,22	4408,35	4364,33			
poprzedni miesiąc=100	A	91,2	96,0	104,8	100,2	97,7	101,8	101,7	100,2	100,2	100,1	105,9	107,5
	B	90,7	97,9	105,4	99,4	97,5	101,4	105,0	98,3	99,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	102,8	104,5	103,7	105,6	105,7	105,2	104,8	106,3	107,3	107,6	108,6	106,3
	B	105,8	7,9	108,5	107,6	107,4	106,9	110,3	108,3	107,0			
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku=100	A	.	.	102,1	.	.	102,0	.	.	102,1	.	.	102,3
	B	.	.	101,4	.	.	101,5	.	.	.	.	.	.

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2017 r. B – 2018 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen: (dok.)													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc=100	A	102,5	99,0	104,8	99,9	102,9	101,4	95,6	91,6	104,1	101,0	102,6	102,2
	B	98,3	98,9	99,7	101,2	99,6	100,2	99,5	108,8	109,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	100,2	102,5	110,3	110,4	111,6	112,5	111,1	108,2	108,1	111,3	112,2	107,0
	B	102,6	102,5	97,5	98,8	95,7	94,6	98,5	117,0	123,1			
skupu żywca rzeźnego wołowego:													
poprzedni miesiąc=100	A	104,2	98,0	99,1	99,5	104,1	99,1	98,4	99,9	101,9	99,8	100,9	100,9
	B	100,3	103,3	98,4	101,4	99,3	100,4	96,9	103,7	96,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	104,3	125,1	108,5	102,4	105,7	105,3	105,2	106,8	107,4	107,4	106,5	105,8
	B	101,9	107,4	106,6	108,7	103,7	105,1	103,4	107,3	101,1			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc=100	A	96,5	98,6	102,8	109,4	101,1	98,7	100,2	97,9	98,6	93,8	95,9	98,6
	B	93,1	105,7	102,3	97,5	100,0	104,9	100,9	101,9	97,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	120,1	115,0	113,6	128,8	117,5	109,1	104,1	101,4	99,1	95,4	95,7	91,6
	B	88,4	92,0	94,3	84,0	83,1	88,3	88,9	92,5	91,1			
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta	A	8,2	8,4	8,5	9,1	8,7	8,4	8,2	8,3	8,2	7,5	7,3	7,3
	B	6,7	7,1	7,3	7,0	6,9	7,4	7,4	7,5	7,1			
Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc=100	A	101,1	100,6	114,0	87,6	101,5	100,8	92,8	123,0	91,1	103,8	97,8	92,7
	B	103,7	98,6	109,4	93,5	99,2	103,8	96,2	104,7	97,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	109,7	104,1	114,2	101,9	109,2	102,4	104,5	121,4	102,6	106,9	103,3	101,8
	B	104,4	101,6	96,9	103,7	102,0	104,5	108,4	91,8	97,4			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc=100	A	32,7	140,1	118,0	82,3	105,7	98,0	115,8	137,0	89,6	106,9	107,9	119,9
	B	28,0	138,2	124,4	116,4	124,9	151,4	60,9	126,9	86,5			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	90,1	105,8	95,5	80,9	79,4	65,8	77,6	122,9	90,6	112,1	119,4	90,0
	B	77,1	76,1	80,3	113,5	134,0	207,1	108,9	100,8	97,4			

^a ceny bieżące bez VAT. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2017 r. B – 2018 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	563	1035	1723	2141	2623	3226	3837	4293	5080	5674	6418	7473
	B	593	1221	2032	2480	2938	3564	4115	4651	5599			
analogiczny okres poprzedniego roku=100	A	114,4	108,5	116,7	98,5	101,4	105,5	108,6	108,4	114,6	108,2	102,8	105,8
	B	105,3	118,0	117,9	115,8	112,0	110,5	107,2	108,3	110,2			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc=100	A	80,5	97,5	116,1	99,9	94,3	101,3	100,5	101,6	97,5	108,2	96,2	104,0
	B	83,1	95,7	114,8	99,8	97,3	103,6	99,8	100,4	95,3			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	116,6	111,2	115,8	111,7	108,3	105,0	108,8	109,2	106,7	107,5	113,6	115,4
	B	107,3	105,4	104,2	104,0	107,4	109,9	109,1	107,9	105,4			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b													
brutto ^c (w %)	A	.	.	6,4	.	.	5,9	.	.	6,8	.	.	5,5
	B	.	.	5,7	.	.	4,9	.	.	.	.	.	.
netto ^d (w %)	A	.	.	5,2	.	.	4,9	.	.	5,6	.	.	4,5
	B	.	.	4,7	.	.	4,0	.	.	.	.	.	.
Nakłady inwestycyjne ^{be} (w mln. zł; ceny bieżące)	A	.	.	1563,8	.	.	3650,1	.	.	5713,9	.	.	9035,9
	B	.	.	1610,6	.	.	3699,2	.	.	.	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku =100 (ceny bieżące)	A	.	.	73,2	.	.	79,8	.	.	80,4	.	.	86,4
	B	.	.	103,0	.	.	101,3	.	.	.	.	.	.
Przewozy ładunków ^a w tys. ton	A	924,5	830,6	874,5	797,8	819,2	814,0	816,8	799,0	750,4	762,0	705,2	632,7
	B	718,4	893,0	895,5	892,7	935,5	936,6	932,0	928,2	881,0			
Podmioty gospodarki narodowej ^f (stan w końcu okresu)	A	242481	242252	242838	243516	244091	244578	244632	245125	245384	245461	245652	245855
	B	244916	245040	245586	246157	247090	247840	243398	244458	245251			
w tym spółki handlowe	A	21929	22065	22217	22329	22434	22553	22658	22757	22884	23012	23133	23316
	B	23503	23654	23761	23878	23948	23998	20542	20685	20790			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	3407	3437	3437	3454	3460	3460	3463	3470	3476	3494	3494	3525
	B	3545	3568	3571	3568	3557	3546	2678	2694	2707			

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. ^c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ^d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ^e Dane prezentowane są narastająco. ^f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Opracowanie merytoryczne

Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych

Informatorium Statystyczne

tel.: (+48 42) 683 91 91, (+48 42) 683 91 92

e-mail: informatoriumLDZ@stat.gov.pl

www.lodz.stat.gov.pl

@lodz_STAT

Powiązane opracowania

[Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju – I-III kwartał 2018 r.](#)

[Biuletyn Statystyczny Nr 9/2018](#)

[Koniunktura gospodarcza we wrześniu 2018 r. - opinie formułowane przez jednostki, których siedziba znajduje się w województwie łódzkim](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Sektor przedsiębiorstw w statystyce rynku pracy i wynagrodzeń](#)

[Stopa bezrobocia rejestrowanego](#)

[Produkcja sprzedana przemysłu](#)

[Mieszkania oddane do użytkowania](#)